

16 בפברואר 2023

לכבוד

גב' גלי בהרב-מיארה
היועצת המשפטית לממשלה

בדוא"ל

שלום רב,

הנדון: הפרת האיסור על פרסום זהותם של קטינים המעורבים בפלילים

אנו פונים אלייך בבקשה לפעול לאלתר נגד הפרת החוק השיטתית המתבטאת בפרסום שמותיהם, תמונותיהם ופרטים מזהים נוספים של קטינים המעורבים בפלילים, זאת לאחר שבאחרונה מפרסמים כלי תקשורת רבים, שוב ושוב, את שמותיהם ותמונותיהם של קטינים פלסטינים שהיו מעורבים בפיגועים. פנייתנו בעניין לנשיא מועצת העיתונות, השופט בדימוס חנן מלצר, לא הובילה להפסקת הפרסומים הבלתי חוקיים, על כן נדרשת מעורבותך בנושא, כפי שעשה המשנה ליועמ"ש (פלילי) בשנת 2016, בעקבות פנייה שלנו באותו עניין בדיוק (מכתבו מצורף).

נפרט.

1. בשבת, 28.1.2023, נפצעו אב ובנו בפיגוע ירי בכניסה לגן הלאומי סילוואן-עיר דוד. החשוד בירי, בן 13, נורה ונפצע אף הוא. זמן קצר לאחר התקרית החלו כלי תקשורת שונים לפרסם את שמו של הקטין החשוד ופרטים מזהים נוספים אודותיו. חלקם הגדילו עשות ופרסמו אף את תמונתו.

2. כך, אתר Ynet פירסם את שמו של הנער, את שם השכונה שבה הוא מתגורר, תמונה חזותית שלו בפנים גלויות, וכן ציטוט שנמצא (על-פי הפרסום) במחברתו (ר' כאן: <https://www.ynet.co.il/news/article/sj5oxkghi>). תמונת הנער והציטוט ממחברתו פורסמו בהבלטה גם בחשבונות הטוויטר של אתר Ynet ושל העיתון ידיעות אחרונות (ר' https://twitter.com/ynetalerts/status/1619309912357478403?ref_src=twsrc%5Etfw).

3. האתר Ice פרסם את שמו של הקטין, תמונה שלו מפונה מן הזירה פצוע ועירום למחצה, ואת הציטוט ממחברתו שהאתר ייחס ל"פרסומים בכלי התקשורת" (ר' כאן: <https://www.ice.co.il/local-news/news/article/930016>). אתר עיתון הארץ הסתפק בפרסום שמו ושם השכונה שבה הוא מתגורר (ר' כאן: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-01-28/ty-article/00000185-f791-def6-a7b5-ff9f947d0000>). בישראל היום פורסם שמו בכותרת הכתבה, ויום לאחר מכן שוב

- הופיעו שמו ותמונתו בכתבה שעניינה הקשתת מדיניות אטימת בתים (ר' כאן):
[; https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/13633311](https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/13633311)
[.\(https://www.israelhayom.co.il/news/politics/article/13639637](https://www.israelhayom.co.il/news/politics/article/13639637)
4. חיפוש קצר בגוגל מעלה, כי שמו של הקטין ופרטים מזהים אודותיו, לרבות תמונתו, עדיין מופיעים בידיעות ובפרסומים האמורים.
5. ביום שני בערב, 13.2.2023, נהרג לוחם מג"ב, סמ"ר אסיל סועאד, מירי מאבטח בפיגוע שביצע נער בן 13 במחסום שועפאט. גם במקרה זה, זמן קצר לאחר האירוע החלו כלי התקשורת לפרסם פרטים מזהים אודותיו. אתר N12 וערוץ 7 פרסמו את שמו (ר' כאן https://www.mako.co.il/news-military/2023_q1/Article-https://www.inn.co.il/flushes/912368;141e973127c4681027.htm?Partner=rss).
 ואילו אתר ישראל היום פרסם גם את תמונתו (ר' כאן <https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/13694585>).
6. הגדיל לעשות עיתון ידיעות אחרונות אשר פרסם אתמול בבוקר, 15.2.2023, במהדורה המודפסת של העיתון, את שמותיהם של שני הקטינים ואת תמונתו של אחד מהם, בכתבה שכותרתה היא "ילדים, מחבלים" (עינב חלבי ומאיר תורגימן, ילדים, מחבלים, ידיעות אחרונות 15.2.2023). הכתבה מצורפת לפנייה זו.
7. חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971, וחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 אוסרים על פרסום זהותו של קטין החשוד בפלילים ומורים על ניהול המשפט בעניינו בדלתיים סגורות. הוראות חוק אלה נועדו להגן על הקטינים ובני משפחותיהם מפני סטיגמה ומעשי נקמה, ולהגביר את סיכויי השיקום של הקטין לאחר ריצוי עונשו.
8. אמנם סעיף 24 לחוק הנוער טיפול והשגחה, פוטר מעונש את מי שפרסם פרטים על זהותו של קטין במקרים מסוימים, ובהם לאחר שבית המשפט התיר לעשות כן או במקרה שבו המשטרה ניצבת מאחורי הפרסום והוא נעשה לצורכי חקירה. אלא שבעניינינו הפרסומים בוצעו בסמוך מאוד לביצוע הפיגועים, וספק אם מי מהמפרסמים טרח כלל לפנות לבית המשפט. הפרסומים אף לא נדרשו לצרכי חקירה.
9. ביום 30.1.2023, בעקבות הפרסומים אודות הנער אשר ביצע את הפיגוע בעיר דוד, פנינו לנשיא מועצת העיתונות, השופט בדימוס חנן מלצר, בבקשה כי ישוב ויזכיר לכלי התקשורת את האיסור על פרסום פרטיהם המזהים של קטינים החשודים בפלילים. הפנייה לא נענתה וברי כי המועצה לא עשתה דבר, שכן כאמור פרטיו של נער זה עדיין גלויים וחשופים לכל עבר, ואליהם נוספו השבוע שמו ותמונתו של בן ה-13 שמעורב בפיגוע בשועפאט.

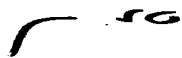
10. אין זו הפעם הראשונה שהאיסור על פרסום זהותם של קטינים פלסטיניים המעורבים בפיגועים או חשודים בביצועם מופר על-ידי כלי התקשורת. כך, בשנת 2015 פנינו לנשיאת מועצת העיתונות, ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה, לאחר סדרת פרסומים שבהם נחשפו פרטיהם של קטינים פלסטיניים שנחשדו במעורבות בפיגועים או ביצעו אותם בפועל.

11. בעקבות הפנייה הורה ביום 14.1.2016 המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי) דאז, עו"ד רז נורי, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, לנשיאת מועצת העיתונות לשעבר, ליועמ"ש המשטרה וליועמ"ש השב"כ, לחזור ולחדד בקרב כל הנוגעים בדבר את הוראות החוק בנושא, ולהדגיש את החובה לעמוד בהן. המשנה הוסיף, כי "לעת עתה החליט היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין הכוללות, שלא לפתוח בחקירה בגין הפרות אלה... אציין כי ככל שהפרות מעין אלה יחזרו על עצמן, לא מן הנמנע כי במקרים הבאים יוחלט לפתוח בחקירה".

העתק מכתבו של המשנה ליועמ"ש מיום 14.1.2016 מצורף.

בשל כל אלה, נבקשך להורות לכלי התקשורת להקפיד על איסור פרסום פרטים מזהים של קטינים החשודים בפלילים או מעורבים בהם, לפני שהתופעה הפסולה, הבלתי חוקית, תשתרש ותהפוך לנורמה. אופייה הלאומני של העבירה וזהות החשוד בה אינם משחררים אותם ממחויבויותיהם מכוח החוק, ואינם מהווים הצדקה להפרת האיסור.

בברכה,

טל חסין, עו"ד

העתיקים: עו"ד עמית מררי, המשנה ליועמ"ש (פלילי)
השופט (בדימוס) חנן מלצר, נשיא מועצת העיתונות

מדינת ישראל

משרד המשפטים

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

ירושלים: די שבט תשע"ו

14 ינואר 2016

תיקנו: 803-98-2011-000161

סימוכין: 803-99-2016-004357

לכבוד

תת ניצב שאול גורדון	היועץ המשפטי	כב' השופטת (בדימוס) דליה דורנר
<u>יועמ"ש משטרת ישראל</u>	<u>שב"כ</u>	<u>נשיאת מועצת העיתונות</u>

שלום רב,

הנדון: איסור פרסום שמות ופרטים מזהים של קטינים המעורבים בפלילים
סמך: פניית האגודה לזכויות האזרח ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה
מיום 26.11.15

על דעת היועץ המשפטי לממשלה, אבקש לפנות אליכם כדלקמן:

- ביום 8.11.15 פנתה עו"ד טל חסין מהאגודה לזכויות האזרח לנשיאת מועצת העיתונות, שופטת בית המשפט העליון (בדימוס) דליה דורנר, בעקבות פרסום במספר כלי תקשורת של שמו ותמונתו של הקטין אשר נאשם בפיגוע בפסגת זאב. זאת לדבריה לצד פרטים מכתב האישום שהוגש כנגדו, קטעים מתוך פרוטוקול הדיון שהתקיים בהארכת מעצרו ומידע מחקירותיו. בפנייתה, ביקשה עו"ד חסין כי מועצת העיתונות תפנה לכלי התקשורת השונים ותזכיר להם את חובתם החוקית שלא לפרסם שמות, תמונות וכל פרט מזהה אחר של קטינים החשודים בפלילים.
- ביום 26.11.15 פנתה עו"ד חסין ליועץ המשפטי לממשלה ולפרקליט המדינה, וזאת לאחר שפרסומים אודות קטינים, החשודים או נאשמים בפיגועים, לא פסקו גם לאחר הפניה הראשונה למועצת העיתונות אף שהדבר נעשה בניגוד לחוק. במכתבה, הביאה עו"ד חסין מספר דוגמאות לפרסומים כאמור, אשר כללו את שמות הקטינים ותמונותיהם.
- גם לאחר פניות אלה הובאו לידיעתי פרסומים אסורים נוספים, כמו למשל פרסום שמה של הקטינה שהיתה מעורבות בניסיון פיגוע הדקירה ליד קרית ארבע בחודש דצמבר, וכן פרסום שמו המלא של הקטין הנאשם בפרשת דומא.

4. סעיף 24 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תשי"ד – 1960 קובע איסור על פרסום שמו של קטין או כל דבר אחר העשוי להביא לידי זיהויו של קטין, לרבות פרסום דמותו, באופן שיש בו כדי לגלות "דבר שיש בו כדי לייחס לקטין עבירה או שחיתות מידות". העונש הקבוע לעובר על הוראה זו הוא מאסר שנה או קנס עד 226,000 ₪.
5. אציין כי סעיף 24 לחוק זה קובע כי פרסום כאמור יהיה מותר אם אישר זאת בית המשפט או אם הדבר נעשה על ידי המשטרה או מטעמה לשם חקירת עבירות. מאחר שרוב הפרסומים היו בסמיכות לאירועים עצמם, לא נראה כי מדובר היה בפרסומים אשר נדרשו לחקירת עבירות, וככל שאכן כך הרי שאלו נעשו בניגוד מוחלט לאמור בחוק.
6. יתרה מזאת, הובא לידיעתי כי ביום 10.11.15 פורסם תיעוד חקירתו של הקטין אשר נאשם בפיגוע בפסגת זאב, והדבר מהווה, נוסף על הפרת ההוראות המוזכרות לעיל, גם הפרה בוטה של סעיף 13 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב – 2002.
7. לעת עתה, החליט היועץ המשפטי לממשלה, בנסיבות העניין הכוללות, שלא לפתוח בחקירה בגין הפרות אלה. עם זאת נכון יהיה לחזור ולחדד בקרב כל הנוגעים בדבר את הוראות החוק האמורות ולהדגיש את החובה להקפיד עליהן גם במקרים מעין אלה. ככל שקיים צורך בפרסום מטעמים כלשהם, הרי שסעיף 24 לחוק קובע כאמור את הדרך החוקית המאפשרת זאת.
8. אציין כי ככל שהפרות מעין אלה יחזרו על עצמן, לא מן הנמנע כי במקרים הבאים יוחלט לפתוח בחקירה.
9. אודה איפוא על העברת האמור על-ידיכם לידיעת הגורמים הרלבנטיים לעניין.

ב ב ר כ ה,

רז נורי, עו"ד

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (פלילי)

העתק:

היועץ המשפטי לממשלה

פרקליט המדינה

מפכ"ל משטרת ישראל

מר אייל זנדברג, ראש תחום (משפט ציבורי), מחלקת יעוץ וחקיקה (חקיקה)

עו"ד יפעת רווח, מחלקת יעוץ וחקיקה (פלילי)

עו"ד מיכל גולד, מחלקת יעוץ וחקיקה (פלילי)

עמוד 2 מתוך 2

02-6467080

02-6466566

9149001

רח' צלאח א-דין 29, ת.ד. 49029, ירושלים מיקוד 9149001

RazN@justice.gov.il

ילדים, מחבלים

מוחמד עליוואזת,
מבצע הפיגוע בעיר דוד

את הנערים שמבצעים פיגועים קשה יותר לאפייין, מלבד דבר אחד משותף: כולם ניזונים ממכונת הרעל ברשתות החברתיות

עינב חלבי ומאיר תורג'מן

הפרופיל שלהם מורכב וכמעט בלתי אפשרי לעלות על כוונותיהם, אבל כל המחבלים האחרונים, נערים צעירים, שאבו השראה מהרשתות החברתיות שהפכו לפלטפורמה להפצת שנאה.

מוחמד זלבאני, המחבל שביצע את הפיגוע האחרון במחסום שועפט ושמעצרו הוארך אתמול עד יום ראשון, הוא תלמיד בכיתה ז'. במחנה שועפט סיפרו שהוא ילד רגיל, נור-מטיבי, בלי מקרי אלימות בעברו, ושמשפחתו מתעקשת שלא היה מעורב בפיגוע. מאז הפיגוע עלו לרשתות החברתיות סרטונים של זלבאני עם הכיתוב "גיבור המחנה".

מחבל אחר בן 13, מוחמד עליוואזת מסי-לוואן, ביצע את פיגוע הירי בעיר דוד בסוף ינואר עם אקדח ישן שלקה מהבית. בעבר כתב במחברת בית הספר שלו "או ניצחון או שהאדה (להיות שהיד - ע"ח). תסלחי לי אמא, את הולכת להיות גאה בי". אחיו עומר אמר אחרי הפיגוע כי "אחי הוא ילד קטן, זה לא הגיוני שהוא יהרוג אנשים".

בתוכנית טלוויזיה בערוץ מקומי בשכם נשאלו צעירים על שהידים שהשפיעו

עליהם, והרוב דיברו על הכבוד ההעדר כה לחבורת "גוב האריות" וכראשם איב-רהים נבאלסי, כוכבי הרשתות החברתיות, ששרשראות וחולצות עם סמליהם נמכרות במחנות ובערים הפלסטיניות.

גם משפחת זביידי ממחנה הפליטים ג'נין, עלקם היירי (שביצע את הפיגוע הירי בנווה יעקב) ועודאי תמימי (שביצע את הפיגוע שבו נהרגה נועה לזר ז"ל במחסום שועפט) הפכו להיות השראה לבני הנוער הפלסטינים שרוצים להיות כמותם.

השבוע נעצר עוד אח במשפחת זביידי בח' שד שעמד מאחורי הטיפת גופת הנער טירן פירו בג'נין, ואתמול עלה לטיקטוק סרטון שקורא לתת למשפחה - שיש בה שהידים ואסירים - את "מפתחות פלסטין".

ובתוך כך, אמש התקבל אישור לגיוס שתי פלוגות מילואים של מג"ב, שמתור כננות להיות מוצבות כבר הערב במזרח ירושלים ועוד טף עזה. השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר אמר כי הנחה לתגבר את המשטרה בפלוגות המילואים של מג"ב, והוסיף כי "יחד עם זאת, אני חותר להקים משמר לאומי גדול כדי ולהחזיר את הביטחון והמשילות לרחובות ישראל".

